

Körösvidék

"Uggeslen keresztény politikai naplajap"

Körösvidék
Magyar Nemzeti Muzzeum
Hirlaposztálya
VIII. Muzzeum-krt. 14-16. Budapest
Szerkesztő: Békéscsaba, II. ker. Szent István
Telefon 60, este 6 óráig és ünnepnap

Felolós szerkesztő:

MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Egyes szám ára 10 fillér
Postatakarékpénztári csekkszám: 34-141

Támadás

indul meg a fővárosi sajtó részéről a vidéki sajtó ellen. Egyes nagy lökeérdekeltségű budapesti lapok nagy garral hirdetik, hogy a közeli jövőben különkiadásokat rendszeresen a vidéki újságolvasó község számára, hogy a jobb üzleti siker érdekében már hajnalban és a kora délutáni órákban mindennél: az összes vidéki városokban és községekben egyformán otthessenek a pesti újságok.

Megindul a gőzhenger, amely ezúttal úgy akar működni, mint valami mammut-méretű porszívó és végighaladva a magyar mezőkön, tanyákon, falvakon és városokon, fel akar szippantani minden árva fillért, amelyet az istenadta nép újságolvasásra szánt.

Ha nem tudnók, hogy a legtöbb budapesti sajtóvállalat valamelyes bankérelteltséggel áll összeköttetésben, azt kellene hinnünk, hogy a fővárosi sajtó rettentés szellemi fölényével akarja elborítani az egész magyar vidéket. Így azonban valószínűnek tartjuk, hogy a budapesti lapoknak ez a modernszellemű gyors technikai nekirugaszkodása inkább az üzleti lehetőségek fokozottabb kihasználását célozza.

Eddig is megszoktuk már, hogy különböző budapesti nappali és esti lapok különböző edényeket, sorsjegyeket, könyvtárakat, keresni való kulcsokat és biztosítási kötvényeket zúdítottak a frissen akvirált előfizetők fejére s mégis azt tapasztaltuk, hogy a fővárosi lapoknak ez az elszánt üzleti versengése nem érte el a kívánt célt: az anyagiakban sokkal szegényebb vidéki sajtó lehengerlését. Ebben az évek hosszú sora óta tartó egyenlőtlen küzdelemben, amelynek újabb fejezete a budapesti lapok mostani próbálkozása, a község megbizonyította, hogy szüksége van a vidéki sajtóra. Szüksége van a vidéki életnek arra, hogy legyenek kéznél helyi újságjai, amelyek a vidéki élet hangját hamisítatlanul és őnzetlenül szólaltatják meg.

A vidéki tömegek sorsuk képviselét nem akarják egészen a pesti körutak, Conti-utcák és Dob-utcák született újságíróira bízni. A vidék népe jól ismeri már a pesti aszfalt-népbarátok stílusát s ezeknek nagyvonalú budapesti közérdekű sajtólevékenysége mellett megingathatatlán erővel ragaszkodik saját kis vidéki lapjához, amelynek soraiban a vidéki nép szíve lüktet. Nyilvánvaló tehát, hogy amikor ezúttal szövésszük a budapesti lapok legújabb heves térhódítási törekvéseit, nem a magunk védelmére cselekedjük ezt, hanem csupán

azért, mert ebben a próbálkozásban is a budapesti Nagy Szivattyú könyörtelen működését látjuk. Ez a Nagy Szivattyú régóta pumpálja Budapest sötét, nyirkos valutasiberes zugutcaiba és fényes körúti kalmár házsoraiba a magyar vidék verejtékes munkájának minden gyümölcsét. A pumpa másik végén pedig egy túlhízott gyermek ül: Budapest szelleme. Ennek a gyermeknek arca idegen a magyar élettől és hangja, a budapesti zsargon-sajtó, a magyar élet ellen szól.

Az igazi magyar vidéki sajtó hiavalása éppen az, hogy ezzel az idegen budapesti szellemmel szemben önludatra ébressze a magyar

vidéket s ha ez bekövetkezik, csak hozzák gyorsvonatokon, sinautóbuszokon, vagy akár repülőgépeken a jó üzleti érzékű budapesti vállalatok lapjait, a jó magyar vidék gyalog is elhagyja őket s lassan, de biztosan menetelve, bevonul még Budapestre. M.

Megalakult a Békésmegyei Háziipari Szövetkezet

Almássy Denise grófnőt kéri fel elnöknek

A »Körösvidék« munkatársa jelentő Gyuláról: Csütörtökön délelőtt Gyulán, a főispáni hivatalban nagyszabású, megyei jellegű háziipari értekezlet volt. Az értekezlet, amely dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán meghívására jött össze — foglalkozott a Békés megyére nagy-

fontosságú háziipari problémákkal, majd elhatározta, hogy megalakítja a Békésmegyei Háziipari Szövetkezetet, amelynek elnökévé Almássy Denise grófnőt kéri fel. Gondoskodás történik arról, hogy a vármegye minden helységében legyen a szövetkezetnek képviselője.

A szövetkezet megszervezi a kitéző békésmegyei háziipari cikkek értékesítését

és gondoskodik az olcsóbb nyersanyagbeszerzésről is. Lapzártakor az értekezlet még tart. Bővebbet a holnapi számban közlünk.

Huszonnégy órára sztrájkba léptek az építőipari munkások

Békéscsabán részleges a sztrájk

Budapest, szeptember 16. Az ország építőipari munkásai csütörtökön 24 órás sztrájkba kezdtek. Az építőipari munkások a 8 órai munkaidő bevezetését kéri s ezért léptek sztrájkba, hogy emellett tüntessenek.

Csütörtökön délelőtt egyébként küldöttség járt az iparügyi miniszternél, akinek előadták kívánságait. Bornemisza Géza iparügyi miniszter kijelentette, hogy a sztrájk munkáknál éppen a munkások ér-

dekében nem tartja szükségesnek a 48 órás munkahét bevezetését. Békéscsabán csak részleges a sztrájk, az építőipari munkásoknak csak egy része hagyta abba a munkát.

Novemberben kezdi meg működését Békés vármegyében a mezőgazdasági kamarai kirendeltség

Békés vármegye részéről már huzamosabb idő óta jogosnak látszó panaszok hangzottak el, amelyek szerint a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nem törődik annyit a békésmegyei mezőgazdasági kérdések megoldásával, mint azt a vármegye súlya és a Kamara érdekében hozott áldozatok miatt is megérdemelné. Ennek a helyzetnek megszüntetése végett mozgalom indult meg, amelynek során dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla, Békés vármegye főispánja szerdán értekezletet hívott össze a megye székhelyén. Az értekezletől várták a jóviszony helyreállítását és a kívánatos együttműködést a kamara és a vármegyei érdekeltségek között. Csak ebből származhatik a vármegye

gazdaközösségének jövőjét szolgáló intézkedések megtétele.

Nagy várakozással tekintett az érdekeltektől a gazdasági értekezlet elé, amelyen megjelent Lossonczy István országgyűlési képviselő, a Kamara elnöke, Czeglédy Béla, a Kamara igazgatója, továbbá Varga László, a Kamara főtitkára is, hogy a függőkérdéseket személyesen beszéljék meg a békésmegyei érdekeltekkel. A főispán az úgy fontos-ságára való tekintettel az értekezletre meghívta a vármegye alispánját, főjegyzőjét, a gazdasági felügyelőség vezetőjét, Gyula és Békéscsaba polgármesterét és a vármegye gazdasági egyesületeinek vezetőit a vármegyeháza kistermébe. A főispán üdvözölte a megjelen-

teket és felkérte a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara vezetőtényezőit, hogy a megoldásra vonatkozó elgondolásait terjesszék elő.

Lossonczy István kamarai elnök kifejtette, hogy ha a déltiszántúli vármegyék önálló kamarai tömörítése nem is időszerű, a maga részéről is

szükségességnek látja a külön kamarai kirendeltség létesítését, amelynek megfelelő működésével a főcél elérhető. A Kamara ezentúl a legnagyobb szeretettel óhajt majd kirendeltsége útján Békés vármegyével foglalkozni.

Czeglédy Béla kamarai igazgató a kirendeltség tervezetét részletezte, amelynek legfőbb hivatása volna a vármegye gazdasági szakszerveivel,

érdekeltségével, illetve a gazdaságsadalommal való együttműködés folytán Békés vármegye és a Kamara közötti kívánatos összhangot megteremteni.

A kirendeltség munkáján nem lehet irószialhoz kötött és gondoskodni kell arról, hogy a kirendeltség tisztviselői hivatalos idejük túlnyomó részét a gazdaságérdekeltségekkel a kiszálasok útján való érintkezésekkel töltsék.

A vármegyének kellene a biztosítania a kirendeltség részére a szükséges hivatalos helyiséget.

Beliczey Géza m. kir. gazdasági főtanácsos, a Vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke megállapítja, hogy az új kamarai elnökség működése óta a kamara érdeklődése a vármegyével szemben észrevehető.

Eddigi nagy áldozatokról a vármegye jóformán semmit sem kapott a kamarától, miért is méltányosnak tartanék, hogyha a kirendeltség felállításának és fenntartásának költségei nem a vármegyét terhelnék.

Dr. Vitéz sarkadi Márki Barna alispán az új rezsimre való tekintettel tabula rasat kíván létesíteni. Örömmel üdvözi a terv megvalósulását, amely által a vármegyei igények gyors és közvetlen elintézése biztosítható.

Kéltirányú felfogás nyilvánult meg a felállítandó kamarai kirendeltség székhelyét illetően.

Czeglédy Béla kamarai igazgató szerint:

a székhely szempontjából csak Gyula és Békéscsaba jöhet szóba, mert a felállítandó kirendeltségnek állandó összeköttetésben kell lennie a politikai és közigazgatási hatóságokkal, gazdaságérdekeltségekkel és gazdasági szakszervekkel, stb.

Kovács Pál és Geist Gáspár Békéscsabát ajánlják, mint a vármegye természetesen és forgalmi gócpontját a felállítandó kamarai kirendeltség székhelyéül. Vitéz János Gyula békéscsabai polgármester, minthogy az egész vármegyét átölelő kérdéstről van szó, elősoronban Gyulát ajánlja, amennyiben azonban Gyula nem vállalná, úgy mindenesetre Békéscsabára kéri a székhely kijelölését.

Geist Gáspár felszólalásában megemlíti néhány mezőgazdasági vonatkozású problémát, amelynek megoldásával a Kamara a vármegye iránti jóindulatát azonnal bebizonyíthatná. Ilyen a vármegye egész délnyugati részének a makói védett hagyma-körzetbe való bekapcsolása, továbbá a citromtermés értékesítésének előmozdítása.

Végül dr. Varga Gyula gyulai polgármester azt a kívánságát fejezte ki, hogy a kirendeltség a megyei és állami hatóságok és közintézmények székhelyén, Gyulán helyeztesse el. A kirendeltség hivatali helyiségét és az ezzel járó díjlogi szükségleteket Gyula város készsége vállalja.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla, Békés vármegye főispánja az elhangzottak alapján megállapítja, hogy egyhangúlag nyilvánul meg az az óhaj, hogy a vármegyei érdekeltségek, mint a Kamara részéről, hogy az eddiginél szorosabb összhang és együttműködés szükséges és egyhangúlag az jegecsedik ki, hogy ennek megteremtésére a legelőször egy kamarai kirendeltségnek Békés vármegyében való felállítására. Ez a kirendeltség közvetlen összeköttetést létesítene a vármegye gazdaságközönsége és a Kamara között és közvetlenül tudná megoldani az ösz-

ses kérdéseket és problémákat, amelyeket lehetőleg itt a helyszínen intéznének nem lehet, azt a Kamarán keresztül.

A kirendeltség székhelyét illetően csak Békéscsaba és Gyula jöhet számításba: Békéscsaba, amely központi fekvésénél fogva adódó helyzetében jöhet számításba, vagy pedig Gyula, mint a vármegye központja, ahol viszont a kirendeltségnek közvetlenül megtenne a kapcsolata a politikai, közigazgatási és gazdasági vezetőlényekkel.

A kirendeltség ez év november elsején kezdi meg működését. A Ka-

mara által kiküldött két tisztviselővel és a szükséges segéderőkkel. Az illetékes tényezők lehetővé fogják tenni, hogy a kirendeltségi tisztviselők a munkaidő túlnyomórészt ne az irodában, hanem kiutazásokkal a gazdaságközönséggel való szerves kapcsolatot fenntartva és így a bajokat és kívánságokat a helyszínen megismerve — töltsék el.

Ezek után a főispán megköszönte a résztvevőknek a megjelenést és értékes fejtegetéseiket és ezzel a vármegye gazdasági életére korszkos jelentőségűnek mondható értekezletet berekesztette.

Disznótoros vacsora szombaton a MÁV étteremben

Tisztelettel:
Ézsely Géza
MÁV vendéglős

Londonba utazik a belga király

Brüsszel szeptember 16. Lipóti belga király Londonba utazik, ahol VI. György angol király vendége lesz.

Van Zeeland miniszterelnökön az

utóbbi napok izgalmai következtében kimerültség velt erőt. Az orvosok idegkimerültséget állapítottak meg.

Kivégeztek három szakácsot Szovjetországban

Varsó, szeptember 16. Leningrádból érkezett hírek szerint a szovjet hatóságok az egyik ottani helyőrség három szakácsát letartóztatták. A szakácsokat a haditörvényszék elé állították. Az volt ellenük a vád, hogy megmérgezték az ételt, mely húsz katonának halálát okozta.

A szakácsok egyöntetűen azzal

védekeztek, hogy romlott húst kaptak s ők nem is akarták a húst megfőzni, de parancsot kaptak rá, hogy készítsenek ételt a romlott husból.

A hadbírósg nem fogadta el védekezésüket s mindhármójukat halálra ítélte.

Az ítéletet nyomban végre is hajtották.

Összeomlott a spanyol vörösök ellenállása

Páris, szeptember 16.

A spanyol polgárháború északi frontjáról a nemzetiek újabb nagy győzelmét jelentik. A nemzeti csapatok hét napig tartó heves csata után áttörték a leoni és asturiai tartományok határán húzódó köztársasági állásokat és nagy lendülettel útban vannak Oviedo felé. Ezen a frontszakaszon tízenhárom hónap óta megmerevedtek az állások. A hegyvidéken behátrálták magukat az asturiai bányászcsapatok, amelyet Oviedo nemzeti hely-

őrséget is a polgárháború kitörése óta ostrom alatt tartják.

A nemzeti csapatok a frontáttörés után az 1361 méter magas Payares-hágót támadták. Ennek elesése után már nagyobb ellenállás nélküli nyomulhatnak előre Oviedo felszabadítására. A tengerparti hadosztály, amelynek legközelebbi feladata Gijon kikötőváros elfoglalása, azt a parancsot kapta, hogy Gijon után kanyarodjék délre, Oviedo felé.

Páris, szeptember 16.

A francia haditüdőstítők jelentik:

Nyitott tető!

CSABA MOZGÓ

Telefonsz. 91.

Szept. 16-17, csütörtökön fél 5, fél 7, fél 9, pénteken fél 7, fél 9

Csütörtökön a fél 5 órai előadás zóna!

Warner Oland legújabb kalandja:

Charlie Chan a turfon

Egy bonyolult bűnügy kiderítése

Kacor király

Felhők ostroma

Jön!

MADRIDI EXPRESS

Jön!

A leoni harcra összeomlott a spanyol köztársasági haderőknek Payares-hágótól délre elvonuló első védelmi vonala.

A leoni hadműveletekkel párhuzamosan a nemzeti csapatok az asturiai tartomány keleti határán is folytatják előrenyomulásaikat.

Az asturiai anarchista bizottságok Coritu lábornokot, aki a leoni harcra a köztársaságiak parancsnoka volt, halálra ítélték. Coritu tábornok már a mexikói forradalomban is szerepet játszott. Az anarchisták őt teszik felelőssé a leoni harcra elszennvedett vereségért.

Letartóztattak

tizenkét kommunisztát Szófiában

Szófia, szept. 16. A bolgár főváros rendőrsége rajtaütésszerűen letartóztattott tizenkét kommunisztát, akik önkénteseket toboroztak a spanyol vörösök számára.

A letartóztatott kommunisták irodájában rengeteg hamis utlevellet és iratokat foglaltak le.

Elmozdították állásából

a szovjet igazságügyi népbiztosát

Moszkva, szept. 16. Krimenkó szovjet igazságügyi népbiztosát elmozdították állásából. Helyébe Antonov Ovszevkót nevezték ki.

Önálló ev. egyházközösség alakult Békésen

A Békésen és környéken élő evangélikusok, akiknek lelki gondozását már két év óta nagy buzgalommal végzi Abaffy Gyula lelkész, vasárnap délelőtt Békésen, dr. Marsall Ferenc főszolgabíró, egyházi felügyelő és Abaffy Gyula lelkész elnökelete alatt népes gyűlést tartottak, amelyen az önálló egyházközösséggé való alakulás kérdését vitatták meg.

Északon dr. Marsall Ferenc felügyelő az önálló egyház megalakításának szükségességére mutatót rá emelkedett hangú, lelkes beszédében. A gyűlés résztvevői, akik között ott voltak a vésztői, szeghalmi és dobozi evangélikusok megbízottai, egyhangú lelkesedéssel mondták ki az önálló Békési Evangélikus Missziói Egyház megalakítását.

Az új egyházközösség vezetősége elkészítette a költségvetést 2795 P végösszeggel, valamint a lelkesítő díjlevelet. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés Tyhelár Endre másodfelügyelőnek azt a bejelentését, hogy a megalakítandó egyházközösség lelkészének fizetésére a m. kir. kultuskormány dr. Raffay Sándor ev. püspök közbenjárására 1088 P fizetékigézésítést helyezett kiállításba.

A békési ev. önálló egyházközösség megalakítását táviratban jelentették be dr. Raffay püspöknek. A megalakulás napján az ev. nőegyesület rendezésében jótékony célra jól sikerült fogynáldelet után volt, amelyen a község társadalmának színe-java felekezeti különbség nélkül résztvett.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése szeptember 16-án délelben.

Hőminimum +9.0 C° A föld felszínén +9.0
Hőmaximum +21.3 C° Légnomás 762.2 mm
Csapadék 11.0 mm

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára:
Élénk déli szél, változó felhőzet, a hőmérséklet emelkedik.

TARKA HIREK

Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága meleg ünnepséggel részesítette Rott Nándor megyés püspököt püspökké szentelésének huszadik évfordulója alkalmából.

A Szombathelyi Kereskedelmi Kör szeptember 26-án ünnepi díszgyűlés keretében fennállásának ötven éves jubileumát. A jubiláris díszgyűlésen a kormányt Halla Aurél államtitkár, a szombathelyi kerület országgyűlési képviselője fogja képviselni. A jubiláris közgyűlés napján a fűszerkereskedők országos kongresszust tartanak Szombathelyen.

Szabályos végkiárusításon adják el Helevoetsluis városka házait. Helevoetsluis valamikor híres kikötő volt, az utóbbi évtizedekben azonban jelentősége teljesen megszűnt, a városka elnéptelenedett, lakói elköltöztek. Egyházat egy vajaskenyérért meg lehet venni.

Indiában ismét feláldozta magát egy özvegy a férje holttestét elhamvasztó mágyán. Tizenöt ezer ember jelenlétében vetette magát a lángokba egy hindu ember, Thakur Raghbir Singh özvegye, hogy a hindu vallás törvényeinek eleget téve »hamvai férje hamvaival egyesüljenek.« A rendőrség az utolsó pillanatban tudta csak meg, miről van szó. Azonnal csapatokat vezényeltek ki, azonban a 15 000 fnyi gyászoló tömeg élő sorompót vont a rendőrség és a máglya közé, úgyhogy az önkéntes tüzhalt nem lehetett már megakadályozni.

Masaryk volt csehszlovák köztársasági elnököt szeptember 21-én, kedden temetik el a prágai várkastély első udvaráról.

Érd községben az egyik család gombát főzött. Az étkezés után hat ember rosszul lett. Ezek közül kettőnek az állapota életveszélyesre fordult.

Glasgow közelében, az egyik majorban hatalmas tűzvész pusztított. A majorság összedült épülete alól tíz megszenesedett holttestet húztak ki.

Lille gyermeknyaraló telepén hatvan szakács sztrájkba lépett. Ezáltal hatezer gyermek élelem nélkül maradt. A hatóságok hideg éleleket szállítottak a nyaralótelepre.

A pápa szertartásmesterének lakosztályában betörők jártak, akik kezszereket és pénzt loptak el. A tetteseket most elfogták. Az egyik tolvaj Rómában, a másik kettő pedig Milanóban került a rendőrség kezébe.

Nagy parasztkongresszus lesz szeptember 24-én Párisban, amelyet egy szélső jobboldali parasztleader hívott össze. A Jour azt írja, hogy körülbelül 15 000 paraszt fog a fővárosba érkezni. A rendőrhatalóságok már most megtesznek minden intézkedést az esetleges rendezavarások ellen.

Ezen a héten a Dolesch és Varga gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

Taijuant bombázták a japánok

Saanghai, szept. 16.
A japán repülőgépek megjelenése Taijuan fölött és bombázták a várost. A bombázásnak 20 halálos áldozata van.

Este a japán repülőgépek ismét bombázták a várost. A kínai légharóító utagek visszaverték a japánok támadását.

Halálos lúgkőmérgezés

Életveszélyes sérüléssel szállították be kedden a békéscsabai közkórházba Kósa Imre 2 éves újkigyósi kisfiút. A kisfiú egy őrízetlen pillanatban lúgkőoldatot ivott. Az erős mérge súlyosan összegezte a gyermek nyelőcsővét és belső részét.

A kórházban azonnal ápolás alá

vették. A sérülések azonban oly súlyosaknak bizonyultak, hogy Kósa Imre egy napos szenvedés után szerdán délután a leg gondosabb ápolás ellenére kiszervezett.

A temetési engedély kiadása ügyében a kir. ügyészség még nem intézkedett.

Október 2-án nyílnak meg a Városi Színház kapui

Megirtuk már, hogy a Kardosszintársulat október elején jön Békéscsabára. Mint most értesülünk, a társulat október 2-án kezdi meg előadásait. A társulat titkára Czeglédy Béla már Békéscsabán tartózkodik. A Kardosszintársulatnál nincs bérelrendszer, illetve a bérelrendszer helyett kedvezményes szelvényrendszer van. Ez abból áll, hogy aki kedvezményes szelvényeket vesz, az 20 százalékkal olcsóbban kapja a jegyeket s akkor mehet színházba, amikor kedve tartja. Czeglédy Béla titkár már megkezdte a kedvezményes

szelvények árusítását.

A Kardosszintársulat békéscsabai szereplése elé nagy érdeklődéssel néz a színházbarát közönség. A társulat kitűnő erőkből áll és nagy szerű műsorral jön Békéscsabára. Klasszikus ciklust is rendez a kitűnő társulat, mely Debrecenben és Kecskeméten olyan nagy sikerrel tartotta előadásait.

Helvárak 32 fillértől 1.80 pengőig. Czeglédy Béla titkár este 6 és 7 óra között a színházi irodában tartózkodik, ahol mindenemű érdeklődésre szívesen ad felvilágosítást.

Hatalmas rendezőbizottság dolgozik a IX. Országos Frontharcos Találkozó előkészítésén

Az október hó 2-ára és 3-ára tervezett IX. Országos Frontharcos Találkozóval kapcsolatban az Országos Frontharcos Szövetség elnöksége és intézőbizottsága a budapesti és pestkörnyéki helyi alakulatok vezetőségi tagjainak bevonásával szeptember hó 13-án az Országos Kaszinó különtermében rendezőségi értekezletet tartott.

Az értekezletet a Budapestről távollevő gróf Takách Tolvay József országos elnök helyett Engelbach Alajos ny. ezredes, a Frontharcos Szövetség alelnöke nyitotta meg és üdvözölte az értekezleten megjelent vitéz Kenyeres János és Patacsi Dénes országgyűlési képviselőket, majd Kertész Elemér országos ügyvezető alelnök beszámolt a Frontharcos Szö-

vetség országos elnökségének a találkozó előkészítésével kapcsolatosan fogantatosított intézkedéseiről. Az értekezleten megjelent frontarcos vezetők között nagy örömet keltett Röder Vilmos honvédelmi miniszternek a frontharcosok iránti megbecsülését kifejező gesztusa, hogy a frontharcos vezetőket október hó 3-ára a Tiszti Kaszinóba teára hívta meg. Patacsi Dénes, a Frontharcos Szövetség országos alelnöke a megjelentek nevében köszönetet mondott a szűkebbkörű rendezőbizottságnak eddigi eredményes körültekintő munkásságukért, majd a vezetők jelentkezése alapján kiélemezte a találkozó nagyszabású ünnepséget lebonyolító szakbizottságokat.

A magánalkalmazottak jogviszonyának rendezése

Ismeretes, hogy a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló törvény, amelyet az országgyűlés közvetlenül a nyári szünet előtt fogadott el, intézkedik a magánalkalmazottak helyzetének több fontos kérdéséről, a leghosszabb munkaidőről, a legkisebb fizetésről és az évenkénti fizetési szabadságról. Ez a törvény, amely 1937:XXI. tc. címen került a törvénytarba, tulajdonképpen keret-törvény, amely az iparügyi minisztert hatalmazza fel, hogy az egyes részletkérdéseket az érdekképviseletek meghallgatásával kibocsátandó végrehajtási rendeletek útján szabályozza. Az első

ilyen végrehajtási rendelet tervezetét a miniszter hozzászólás végett most küldötte meg az érdekképviseleteknek a magánalkalmazottak évenkénti fizetési szabadságáról.

A tervezet szerint minden munkást és iparossegédet egy évi szolgálat után legalább hat munkanapot magában foglaló fizetési szabadság illet meg. Ez a szabadság 2 évenként egy nappal emelkedik. A tizenharmadik évtől kezdve a szabadságidő legalább két hét. Előmunkásoknál, üzemvezetőknél és kereskedősegédeknel egy évi szolgálat után a minimális szabadság tizenkét munka-

nap és ez a tizenharmadik évnél tizennyolc munkanapra emelkedik. Nem főiskolai végzettséggel bíró magántisztviselők szabadsága is így van megállapítva, főiskolai oklevéllel bíró tisztviselők szabadsága tizenkét munkanapnál kezdődik és a tizenharmadik évben huszonnégy munkanapra emelkedik. Gyermekeket és fiatalkorúakat évente legfeljebb két részletben tizennégy napi szabadság illet meg. Betegséget a fizetési szabadság idejébe beszámítani nem szabad.

A kibocsátandó rendelet nem vonatkozik a vezető állásban levő alkalmazottakra. Nehogy a törvény intenciit azzal játsszák ki, hogy egyes alkalmazottakat vezetőkné minősítsenek és így rövidítik meg szabadságukat, kimondja a rendelet, hogy vezetőnek csak az olyan magánalkalmazottak tekinthetők, akik tényleg intézkedő jogkörrel vannak felruházva és javadalmazásuk az évi 600 pengőt meghaladja. Az iparügyi miniszterium ezt a rendeletet minél előbb ki akarja bocsajtatni és záros határidő alatt kéri az érdekképviseletek véleményét. Utána gyors egymásutánban következnek a magánalkalmazotti törvény több részét életbeléptető rendeletek is.

HIREK

— Dr. Marsall Ferenc békési főszolgabíró átvette hivatalát. Dr. Marsall Ferenc, a békési járási főszolgabírája nyári szabadságáról, amelyet az olasz tengerparton töltött, visszaérkezett és hivatalának vezetését szeptember 13-án újból átvette.

— Be kell jelenteni a kerékpárokat. Közlekedési rendészeti szempontból is igen fontos rendeletet bocsátott ki a belügyminiszter a legutóbbi Hivatalos Közlönyben megjelent rendeletével. A belügyminiszter elrendelte, hogy mindazok, akik a közúti forgalomban résztvevő kerékpárt, vagy gépjárműnek nem minősíthető segédmotoros kerékpárt tartanak üzemben, azt legkésőbb október 25-ig bejelenteni tartoznak. Az úrlapok október 7-től kezdve díjtalanul állnak rendelkezéshez a végrehajtási utasítás a vizsre. Ez ügyben a rendőrkapitánydéki főkapitányságtól a napokban fog megérkezni.

Dónos vármegye főispánja a napokban értesítette Békés községet, hogy közbenjárására a vármegye közúti költségvetésébe a jövő évben végrehajtandó munkák között felvevették a két főtéri Köröshid ki-szélesítését, amit maga a főispán is, forgalmi és közbiztonsági szempontokból, halaszthatatlan problémának jelölt meg. Különben ennek a két nagyobb arányú közmunkának az elvégzésével egy részt megszűnnek a két hid körüli tapasztalható tarthatatlan állapotok, másrészt pedig az utóbbi esztendőben végzett városrendezési munkálatok nyernek előnyös kiegészítést.

* Epe- és májbetegségeknél első sorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epeköképződésnél és sárgaságnál reggelenként égyomorra egy pohár kissé felmelegített természetes «Ferule József» keserűviz az emésztés útjait alaposan kiisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

— **Kalocsa a tisztviselőfizetések visszaállítását kéri.** Kalocsa képviselőtestülete most tartotta költségvetési közgyűlését és 90 százalékos pótdát, valamint 9 százalékos kereseti adót határozta el az 1938. évre. A közgyűlés határozatot hozott, amelyben kéri a kormányt, hogy állítsa vissza a tisztviselők fizetését. Az egy évre tervezett levonások után a tisztviselők ma már igen nehéz helyzetben vannak, mert a megélhetés, ruházódás és a lakbérre igen megdrágultak. A mostani helyzet a tisztviselőosztály eladósodására és tönkretartására vezet. Amennyiben a kormány az engedélyt megadja, Kalocsa azonnal visszaállítja a régi fizetéseket.

— **Besűrített mustot csak engedéllyel szabad előállítani.** A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében az idejé termelésű mustból besűrített mustot csak a földmívelésügyi miniszter engedélyével szabad előállítani. A termelők a saját termésű mustot engedély nélkül is besűríthetik.

* **RHEUMA, kőszvény, csúz, ischias, izületi fájdalmait gyógyíttassa** Budapesten, a **Hungária-fürdő** alkoholos törkölyfürdőjében, VII., Dohány-u. 44. Orvosi felügyelet. Olcsó pausz árak. Ellátásról és szobákról gondoskodunk az épületben levő **Continental-szállóban.** Ismeretét küldünk.

— **Országos díjmentes táviskolai idegennyelvi verseny** indul meg ismét, a Magyar Külügyi Társaság védnöksége alatt. Az év elején rendezett első idegennyelvi verseny október folyamán kezdődik és jövő év május végéig tart. Külön kezdő, haladó és felső fokozatok, angol, német, francia és olasz nyelveken. A versenyen mindenki résztvehet az ország bármely részén, miután az anyagot mindenki postán kapja meg. Ugyancsak postán küldendők vissza a földolgozott leckék, amelyek a bírálóbizottság pontozással osztályoz. A résztvevők bármilyen módszerrel tanulhatnak. Akik a versenyt a legjobb eredménnyel folytatják le, díjakat kapnak, vagy jutalomban részesülnek. Az egyes csoportokban résztvevők előzetes tanulmányaikhoz képest különböző pontszámmal indulnak, miáltal az esélyek kiegyenlítettek. Jelentkezési ív kérhető a név és cím megadása mellett; Országos Idegennyelvi Verseny Vezetőségétől, Budapest 4, postafiók 321.

— **Gyönyörű harisnyák érkeztek, okvetlen nézze meg a Körösvidék-kisboltjában.**

— **Franciaország kisebbségei.** Európa közvéleménye előtt Franciaország úgy szerepel, mint tiszta nemzeti állam, ami azonban téves. A hivatalos statisztikák szerint Franciaországban 90 százalék a francia (34 millió 672.000), a többi 10 százalék pedig a következőképpen oszlik meg: németek 1.356.012 (3,5 százalék), bretonok 1.407.368 (3,7 százalék), flamandok 216.473 (0,6 százalék), katalánok 186.259 (0,5 százalék), baszkok 107.278 (0,3 százalék) és korzikaiak 289.890, azaz 0,8 százalék. Ezenkívül igen sok a külföldi. 1921-ben Franciaországban 1.532.000 külföldi élt. Ezek közül 30 százalék olasz, 16,6 százalék spanyol, 11,7 százalék német. Az újabb statisztikai adatok erről hiányoznak. Ma azonban Párisban 200.000 és Marseille-ben kerekén 100.000 néger lakik.

A kiadásért felelős Migend Dezső.

* **A Maczák-drogériában** nemcsak piperecikkek, vegyszerek és sebészeti kötszerek, hanem háztartási cikkek is — cipőkrém, cipőkefe, parkettpaszta, parkettkefe, Sidal, Lux, Vim, Tróna, mosószappan, mosóporok, kefeáruk, porolók, lábtörölők — nagy választékban és igen olcsón kaphatók.

— **A lokomobil és stabil kazánfűtők tanfolyama** a szolnoki m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában október 4-én délután 5 órakor kezdődik és tíz hétig tart. Az előadások minden hétköznap, szombaton kivételével 5-től 7 óráig tartanak. A tanfolyamon a lokomobil és stabil-kazánok szerkesztését és kezelését tanítják. A tananyag felöleli a legmodernebb elveken épült erőtelepek kazán-berendezésének és kezelésének ismertetését. A tanfolyam hallgatója minden 18 életévét betöltött, írni-olvasni tudó egyén lehet, aki kazánfűtői vizsgát óhajt tenni. A felvételhez szükséges okmányok: egy évnél nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítvány és anyakönyvi kivonat. A tandíj 18 pengő 30 fillér. Vizsgadíj 5 pengő, a bizonyítványra 1 pengős okmánybélyeg szükséges. Beiratkozni az igazgatói irodában lehet.

— **Becsülje meg filléreit — vásároljon a Körösvidék kisboltjában!**

* **Erőteljes, kövér egyéneknek, kőszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek** reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserűviz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Az orvosok ajánlják.

A közönség köréből

Egy rádiós panasza

Kaptuk az alábbi levelet:

»Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Régi előfizetője vagyok a magyar rádióknak, amely bizony elég bosszúságot is okoz nekem és családomnak is amellet, hogy néha egészen kellemesen elszórakoztat. Jó újságolvasó is vagyok és ezért nagyon ritkán szólok közbe a nyilvánosság előtt pergő ügyekbe, gondolom, majd mások úgyis kifejtik a véleményüket. A tegnapi esetet azonban mégsem hagyhatom szó nélkül.

Csúnya őszi esős este volt, behúzódtunk a szobába — a rádió mellé. Legyen annak is egy premier-estje — gondoltuk. A verszenyű műsor aztán alaposan elriasztotta az egész családot a rádiózástól. El is vonultak a készülék mellől, csak én, a család feje s az otthon éber óre maradtam vesztve. Egyszer csak bemondják, hogy Somogyi Nusi és Rátkai Márton előadóestje következik, — viaszlemez-felvétel...

Sok mindent hallottam már a hangszóróból, de olyan keserves kornyikálást (hál' Istennek) keveset. Jobb lett volna, ha elővad az a viaszlemez, mielőtt a leforgatásra került sor.

Hát nincs a rádiónál elég bizottság, amely megakadályozná az ilyen silány műsor lepergetését és kivédené a súlyos előfizetési díjakat szolgáltató közönség felé irányuló támadásokat. Mert, jó hogy már elfelejtettük azt a gajdoló »slágert«, hogy »Jeruzsálem hús«, stb., minek azt olyan náthás hangon eljajgatni?

A többitől nem is írok. Fájdalmas volt.

Tessék helyet biztosítani a rá-

dióban az igazi magyar művészetnek!

Ezt követeli a magyar rádiótól az igényes, izlésre is apelláló vidéki rádiózó közönség!

Tisztelettel:
Öreg rádiós.

Ingyenes esti tanfolyamok a felső kereskedelmi iskolában

A békéscsabai községi fiú felső kereskedelmi iskola a folyó tanévben is megrendezi az iskolán kívüli népművelés szolgálatában ingyenes esti tanfolyamait. Kellő számú jelentkező esetén a következő tanfolyamokat tartják:

Magyar helyesírás. (Tüzetes magyar helyesírás, elméleti és gyakorlati alapon. 80 óra.) Előadó dr. Szakmáry Gyula. Első tanfolyami összejövetel: f. hó 23-án, csütörtökön este 8 órakor.

Magyar irodalmi és történelmi múlt. (Irodalmunk és történelmünk korszakai és kimagasló egyénei párhuzamos előadásban. 80 óra.) Előadó dr. Szakmáry Gyula. Első tanfolyami összejövetel: f. hó 23-án, csütörtökön este fél 9 órakor.

Gyorsírás. (Az egységes magyar gyorsírás fogalmazási és irodalmi része kezdők számára. 80 óra.) Előadó dr. Latosinszky Imre. Első tanfolyami összejövetel: f. hó 21-én, kedden este 8 órakor.

Könyvvitel és kereskedelmi ismeretek. (A kettős könyvvitel alkalmazott módjai, mérlegkészítés, adómérleg. 80 óra.) Előadó: dr. Latosinszky Imre. Első tanfolyami összejövetel: f. hó 22-én, szerdán este 8 órakor.

A tanfolyamokat a felső kereskedelmi iskola épületében tartják. Az egyes tanfolyamok előadásainak pontos idejét az első összejöveteleken állapítják meg és ekkor történik a beiratás is.

A tanfolyamok látogatása díjtalan, csupán beiratási díj címén fizendő 2 pengő.

Hat hónapos iparos és kereskedő csereakció Németországgal

Az Országos Baross Gábor Kör Országos Központja az illetékes német hatóságokkal történt megállapodás értelmében kereskedelmi és ipari pályán működő 400 egyének teszi lehetővé, hogy szakmabeli továbbképző, világlátási, nyelvtanulási, a két ország gazdasági berendezésének, export, import szükségleteinek, valamint a szakmájuk körébe tartozó vállalkozási ágak tanulmányozása végett szakmájukban való foglalkoztatás mellett 6 hónapig Németország különböző városaiban volontréként működhessenek. Minden résztvevő teljes ellátást, lakást, fűtést, világítást, mosást, stb. kap. Természetesen az akció a reciprocitás és paritás alapján történik és azoknak, akik az akcióban résztvenni szándékoznak, egy ugyanolyan képzettségű és szakmabeli német kereskedőnek, illetve iparosnak kell a helyét saját üzemiükben, vagy vállalatukban hasonló körülmények között biztosítani. A jelentkezők három osztályba oszthatnak: A) osztályba tartoznak a nagyipari és nagykereskedelmi vállalatok, részvénytársaságok, szövetkezetek, bankok, biztosítók, stb. alkalmazottai. Ezek részére 100 hely biztosítatik. B) osztályba tartoznak az önálló kereskedők és iparosok, ezek részére 150 hely biztosítatik. C) osztályba tartoznak a nem önálló kereskedők és iparossegédek, akiknek legalább négy középiskolájuk van. Ezek részére ugyancsak 150 hely biztosít-

atik. Utlevélet mindenki magartozik megszerezni és az akció előtt egy heles nemzet- és gazdaságpolitikai tanfolyamon tartozik résztvenni.

A hat hónapig tartó csereakcióban való részvétel díja jelentkezési díjjal és a vasúti költségnek Budapesttől Németországba és Németországból Budapestig eső díjával együtt személyenként: 95 pengőbe kerül. Jelentkezni írásban, vagy személyesen az Országos Baross Gábor Kör Országos Központjánál lehet, Budapest, VIII., József körút 70. I. emelet, 1937 szeptember 30-ig, délután 4—6 óra között a titkárságnál, ahol is úgy az írásban, mint személyesen jelentkezők, minden további értesítést megkapnak. Az indulás időpontja 1937 november 1. visszaérkezés időpontja 1938 május 1.

RÁDIÓ

A rádió szombati műsora:

6.45: Torna. 7: Hanglemezek. 7.20: Értrend. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasás. 12: Harangszó. 12.05: Kenéz Lili zongorázik. 1: Csorba Dezső és cigányzenekara. 4.15: A rádió diáklőrája. 5: Komor Géza jazz-zenekara játszik. 5.30: Sportközlemények. 6: »Munka-táborok és munkaszolgálat külföldön.« Nemes Erdős László előadása. 6.30: Végh Sándor hegedül. 7: »Nem ülnék bele egy félvilágért.« T. Filótás Lili és vitéz Hejty Frigyes párbeszéde a repülésről. 7.30: A rádió szalonzenekara. 8: A rádió külügyi negyedórja. 8.40: Hírek. 9: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 10.15: Tánclemezek. 11: Hírek angol nyelven. 11.05: Győri Vince és cigányzenekara muzsikál. — Budapest II.: 7: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 7.30: Gyorsírótanfolyam. 8.15: Jancsó Elemér dr. előadása. 8.45: Hanglemezek. 9.40: Hírek.

Hirdetmény

A m. kir. békéscsabai állami menteleparancsnokság állományából 1 db 177 cm. marmagasságú, nyereg alatt és kocsis előtt járó, 9 éves nyári fekete herélt ló 1937. évi szeptember hó 18-án, szombaton délelőtt 9 órakor Békéscsaba megyei város városháza udvarán a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen eladásra kerül.

M. kir. állami menteleparancsnokság
Békéscsaba.

Tőzsde

Valuta: Dollár 337.30—341.30.

Gabonaárak: 77 kg tv. buza 20.10—20.65, 80 kg tv. buza 20.80—21.25, tengeri 12.65—12.80, rozs 19.10—19.20, takarmányárpa 16.50—17.00, sörárpa 19.00—20.00, korpa 11.60—11.70, zab 16.80—17.00 pengő.

Ferencvárosi sertésvásár: Árak: fiatal kőnyű 95—98, közép 103—106, nehéz 105—107.

APRÓHÍRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szóig hétköznap 50 fillér, vasár- és ünnepnep 70 fillér.

Vastag betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Hirdetéseket délután 2 óráig vesz fel a kiadóhivatal.

Ügyes bejárnót a délelőtti órákra felveszek. Csaba Hirlapiroda, Andrassy-út 6.

Kiadja és nyomtatja »Körösvidék« Rt.